

Samoštúdium

Ročník: šiesty
Predmet: slovenský jazyk a literatúra
Vyučujúca: PhDr. Annamarie Mikulová

LITERATÚRA

12.3. 2020 **štvrtok**

1. Poznámky do zošita
Egyptské báje

- zachovali sa na stenách chrámov, papyrusových zvitkoch, zlomkoch z iných písomných pamiatok,
- sú staré niekoľko tisíc rokov,
- tradovali sa z generácie na generáciu,
- ponúkajú pohľad na najstaršiu ríšu na svete – ríšu pod pyramídami,
- starí Egypťania uctievali boha slnka – keď Slnko vyšlo prvý raz na svoju púť, zrodil sa svet,
- hrdinovia egyptskej mytológie: dobrý boh Usír, jeho verná manželka Éset, zlý boh Sutech, ai..

2. Práca s učebnicou
Zrodenie sveta/ s. 67

- prečítať ukážku,
- napísať osnovu v min. piatich bodoch,
- nakresliť ilustráciu.

3. Video – prosím, pozrite si to. Ide o prehľad egyptských bohov, trvanie cca 13 minút
<https://www.youtube.com/watch?v=7FipVvADBKY>

4. Pracovný zošit – s.38 – 39/4,5

17.3. 2020 **utorok**

1. Poznámky do zošita
Grécke báje

- je súbor gréckych mýtov,
- mytológia vychádza z prírody, je radostná,
- bohovia sú podobní ľuďom a majú aj ich povahové črty, nie sú ideálni a aj na nimi vládne osud,
- človek v gr. mytológii získal väčšiu moc nad prírodou,
- rástlo presvedčenie, že človek veľa dokáže.
- najstaršími pamiatkami starogréckej mytológie sú [homérske](#) básne.

2. Práca s učebnicou
Daidalos a Ikaros / s. 69 -72

- prečítať ukážku,
- napísať osnovu v min. 5 bodoch (pomôcku nájdete v uč. na str. 72 Čítajme a pracujme s textom, b. 2),
- k postave Daidala a Ikara napíšte krátke charakteristiky, akí boli.

3. Video – prosím, vypočujte si báj, trvanie cca 13 min.
<https://www.youtube.com/watch?v=IDdfWVoin9Y>

19.3. 2020 štvrtok

1. **Poznámky do zošita**
Slovanské báje

- je súbor slovanských mýtov, z ktorých sa zachovalo málo, pretože slovanskí pisári prijali kresťanstvo
- a pôvodných bohov považovali za pohanských,
- napriek tomu sa dodnes zachovali mená niektorých bohov a rituály s nimi spojené.

PERÚN – blesk	najvýznamnejší boh, pevnou rukou vládol ostatným bohom, zobrazovaný ako starý muž s medenou bradou, striebornou hlavou a zlatými dlhými fúzmi, jazdil na voze, ktorý ťahal býk alebo cap, alebo lietal po oblohe na veľkých mlynských kameňoch, čím vytváral blesky, jeho zbraňou bola sekera, metajúca okolo seba ohnivé strely, bol ochrancom poľnohospodárstva, šíril žiaru letného slnka a rozháňal mraky, polia zlých ľudí trestal nákazou alebo ich zasypával krúpami.	
VELES- patrón dobytka	jeden z najstarších bohov, vládca mŕtvych a pán podsvetia, nepriateľ Perúna (v podobe hada sa vplazil do nebeského sídla, kde mu ukradol syna, čo si Perún všimne, zošle naňho blesky, Veles nezomiera, ale zvlieka hadiu kožu) – takto si Slovania vysvetľovali obdobie sucha, následne hromy, blesky a mraky predstavujú božskú bitku a po prehre Velesa začne dážď.	
MOKOŠ - matka zem živiteľka	Skaly sú jej kosti, tráva vlasy, rieky žily, bohyňa oviec, úrodnosti, plodnosti, podľa jednej legendy naučila ľudí strihať ovce, prať vlnu a priať, ľudia si ju predstavovali ako priadku, ktorá spriadala ich osud, bola tiež patrónkou ženskosti, domova a poriadku,	
MORENA – bohyňa zimy a smrti	Po jej vláde mala prísť vláda jej sestry Vesny, bola tiež považovaná za matku démonov a chorôb, ľudia si ju predstavovali ako krásnu pannu v bielom závoji, vo vojne sa však obliekla do čierneho brnenia.	

VESNA	Slovania ju spájali s jarou, mladostou, krásou a životom, prinášala oživenie prírody po dlhej zime, zasvätená jej bola breza, ktorá rozkvitá ako prvá a zo zvierat kukučka.	
--------------	---	---

2. Práca s učebnicou

Tatranská Kikimora – slovenská báj / s. 72 - 75

- prečítať ukážku,
- napísať osnovu v min. 5 bodoch,
- Nakresliť ilustráciu podľa vlastných predstáv

3. Video- prosím, vypočujte si báj, trvanie cca 13 min.

<https://www.youtube.com/watch?v=IDdfWVoin9Y>

4. Pracovný zošit 41/1,2 – 42/3,4,5

JAZYKOVÁ ZLOŽKA

13. 3. 2020 piatok

1. Opakovanie pravopis slovies (poznámky do zošita)

- V prípone slovesných tvarov je vždy **i,í** , napr. žehl**í**, var**í**, mysl**í**, mysle**li**, vede**li**,
OKREM!! tvarov **trpného** prídavia **-ný, -tý**, napr. vare**ný**, peče**ný**, vyprat**ý**,
- tvary **rozkazovacieho spôsobu** slovies majú **y** v tvare vtedy, ak sú tvorené od **vybraných** slov, napr. skr**y**vať – skr**y**, um**y**vať – um**y**!,
- záporný tvar slovesa byť tvoríme pomocou častice „**nie**“, ktorú píšeme osobitne, napr. **nie** som, **nie** je.

2. Cvičenie – doplň i,í,y,ý

Slniečko v__skoč__ spoza v__sokej hor__. Tepl__m__ lúčm__ striebr__ kraj. Žmúr__ na č__stinu a vše zaškúl__ aj do húštin__. Tam natraf__ na zv__nutú kôpku. Odrazu sa z neh__bného kľbka zdv__hne hranatá hlava. Chvíľu neh__bne stoj__. Naraz z papuľky v__skoč__ rozoklan__ jaz__k a maškrtn__ck__ sa m__hoce. Vreten__cazas__p__. Uhanč__v__m__ očam__ jastr__ po okolí. Sojka na v__sokej jedl__ našuchor__ perie a škreklavo kr__č__: „Kľukatá zub__ cer__! Skr__ sa!“ Les st__chne. Had mier__ k starej jedl__, na ktorej sa to hm__r__ vtáčencam__.

3. Vypíš z textu slovesá a urč všetko, čo o nich vieš:

osoba, číslo, čas, spôsob, plnovýznamovosť, zvratnosť, slovesný tvar, činnosť – stavové

1. Poznámky do zošita

PRÍSLOVKY

Sú neohybné plnovýznamové slová, ktoré vyjadrujú okolnosti deja. Dej, činnosť alebo stav sa môže odohrávať niekde, niekedy, nejako a môže mať príčinu alebo dôvod, prečo sa odohráva. Podľa toho príslovky rozdeľujeme na príslovky miesta, času, spôsobu a príčiny.

Rozdelenie prísloviek

Príslovky	Otázky, ktorými sa na ne pýtame	príklady
Miesta	Kde, kam, kade, odkiaľ, pokiaľ	dole, vpravo, okolo, zhora, potiaľ, uprostred
Času	Kedy, odkedy, dakedy, ako dlho	včera, zvečera, oddnes, dozajtra, stále
Spôsobu	Ako, akým spôsobom, nakoľko	dobro, zle, hlasno/e, plynulo/e, skvelo/e, trocha/u, veľmi, súkromne, ...
Príčiny	Načo, prečo, začo, z akej príčiny	nadarmo, zámerne, zato, náhodne

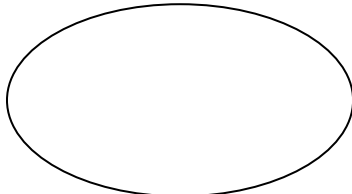
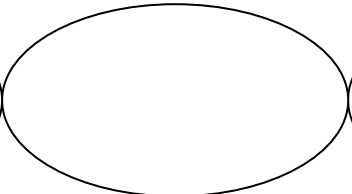
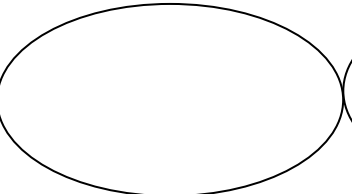
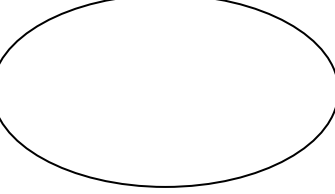
Pravopis prísloviek:

- Slovo tvorná prípona je vždy krátka** -e: pekne, zle, vhodne
-y: slovensky, ľudsky
-o: zdravo, hravo
- Spoluhlásky s a z** na začiatku prísloviek píšeme **podľa výslovnosti**: zdola, zhora, sprava, zľava
- Ak vznikla príslovka zrastom predložky a iného slovného druhu, píšeme všetko dovedna: naoko, sčasti, vtom, spamäti,...

2. Cvičenie

Roztried' príslovky podľa druhov!

náročky, hneď, von, pomaly, vďačne, minule, večer, čulo, zákerne, čisto, doma, matne, tuho, po rusky, plytko, vnútri, už, inokedy, uprostred,

miesta	času	príčiny	spôsobu
			

3. Pracovný zošit

S. 42 cv. 34,35

1. Poznámky do zošita

Stupňovanie prísloviok

Stupňujeme len príslovky, ktoré vznikli odvodením z akostných prídavných mien.

hlasný → hlasno – hlasnejšie – najhlasnejšie

pekný → pekne – krajšie – najkrajšie

dobrý → dobre – lepšie – najlepšie

rýchly → rýchlo – rýchlejšie – najrýchlejšie

Princíp stupňovania je rovnaký ako pri prídavných menách, len prípona v druhom stupni je **–šie, -ejšie**.

Stupňovanie môže byť **pravidelné a nepravidelné**, presne tak, ako pri prídavných menách.

Príslovky okolo, vedľa, poníže, dole,...**sa môžu stať aj predložkami**.

Bežal okolo. (príslovka) **Bežal** okolo **školy**. (predložka)

Pomôcka: **príslovka** stojí **pri slovese** a rozvíja ho, **predložka** sa predkladá **pred podstatné meno**.

2. Cvičenia

A/ Dopln s alebo z do prísloviok

_počiatku, _vysoka, _rána, _pod, _pamäti, _poza, _hlboka, _hruba, _blízka, _ľahka, _polovice, _pravidla

B/ Podčiarkni v texte príslovky!

V malom mestečku blízko rieky Váh žil chlapec, ktorého všetci volali Móric. Odmalička sa len na kráľov hrával. Aj sa mu sem-tam preto smiali, a keďže nepochádzal z nijakej kráľovskej rodiny, táto jeho túžba bola u všetkých dopredu zamietnutá. Jeho dobrý priateľ Jozef mu dal raz zdarma a priateľsky radu, nech sa dá na šport. Tam sa mu to vraj ľahšie splní a veľmi skoro sa môže stať kráľom ligových strelcov...

C/ Daniel Hevier: „Keď prídavné meno stratí dĺžku, zmení sa na príslovku.“

Rozlíš príslovku od predložky s podstatným menom:

Dolu schodmi sa mi kráča ľahšie. Pod' rýchlo dolu! Keď pôjdeš okolo, navštív nás! Okolo domu som vysadila kvety. Bezradne stál uprostred cesty. Stál uprostred a nevedel, kam sa pohnúť. Vedľa potoka rastú staré vrby. Bývajú hneď vedľa.

sloveso + príslovka

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

predložka + podstatné meno

.....
.....
.....
.....
.....

D/ Podčiarkni príslovky, ktoré sa dajú stupňovať:

Dnes je vonku pekne. Stretávame sa denne v škole. Tieto slabiky sa vyslovujú tvrdo. Radosť trvala len krátko. Často si veselo pospevovala. Prídeme inokedy. Doma je teplo a príjemne. Boli zahľadení dopredu. Všetci hovorili šeptom. Číta pomaly.

E/ Utvor príslovky od prídavných mien:

spravodlivý –

nevinný –

veselý -

teplý –

pomalý -

zlý -

odvážny -

farebný -

dobrý –

3. **Pracovný zošit** – Slovenský jazyk s. 43 cv. 36.

20. 3. 2020 piatok

1. Cvičenia - opakovanie

Text si prečítaj a úlohy vypracuj do zošita.

Tváriť sa ako sfinga – z gréckej mytológie

„Tváriť sa tak, aby sa z výrazu človeka nedalo nič vyčítať, aby tvár nič neprezradila.“

Sfinga bola krutá prišera. Podľa gréckej mytológie ju bohovia vyslali, aby potrestala mesto Téby. Sfinga sa usadila na skale pred mestskými hradbami a vyslovila krutú hádanku: „Ráno chodí po štyroch, na poludnie po dvoch a večer po troch. Kto je to?“ Tébcania si s otázkou nevedeli rady a krutá Sfinga za to denne jedného z nich zahrdúsila. Nie nadarmo sfinx v starej gréčtine znamenalo niečo ako škrtička. Hádanku vyriešil až bájný kráľ Oidipus. Zachránil mesto Téby a Sfinga, ktorá prišla o svoje tajomstvo, skočila zo skaly a dokaličila sa. A prečo sa používa slovné spojenie tváriť sa ako sfinga, byť záhadný ako sfinga?

Grécka sfinga mala predobraz v oveľa starších kamenných sochách v Asýrii a Egypte. **Tam soch_ s ľudsk_m_ tváram_, lev_m_telam_, orl_m_ krídlam_ a mohutn_m_pazúrm_ na labách chránil_ pokoj mŕtv_ch panovníkov a faraónov.** Boli to ochrankyne času a večnosti. Grékov priťahovala ich tajomnosť. Ani z tváre tébskej Sfingy nebolo možné nič vyčítať. Mlčanlivo, nehybne čakala, ako dopadne ďalšia odpoveď na jej otázku.

Úlohy k textu:

1. **Vypíš z textu:** - plnovýznamové slovesá, neplnovýznamové slovesá, zvrtné slovesá,

2. **Utvor tvary zo slovies:**

Byť (3.os, pl., prít. č. oznamov. sp.) _____

Vyslať (2. os., sg., rozkaz. spôsob,) _____

Chrániť (3. os., bud. čas, ozn. spôsob) _____

Priťahovať (1. os. ,bud. čas, ozn. spôs.,) _____

Vyčítať (2. os., sg., rozkaz. spôsob) _____

Dopadnúť (1. os., min. čas, podm. spôs.) _____

Znamenáť (2. os., prít. čas, podm. spôs.) _____

3. V hrubo vyznačenej vete doplň **i,í,y,ý**.
 4. Vypíš z hrubo vyznačenej vety všetky **podstatné mená** a **prídavné mená** a urč všetko, čo o nich vieš.
 5. Napíš synonymá k slovu
krutá_____
 6. Pomocou **predpôn** utvor nové slová od slovesa
TVORIŤ_____
 7. Podčiarkni v texte všetky **prídavné mená**, ktoré skloňujeme podľa vzoru **pekný**.
 8. Vymysli krátku básničku **o sfinge**.
 9. Vypíš všetky **vlastné podstatné mená** z textu.
 10. Ako nazývame krátky literárny útvar (podčiarknutá veta)? Vieš odpovedť?
-

Matematika

Ahoj, decká!

Posielam Vám na tento týždeň zopár úloh, v ktorých si zopakujete učivo, ktoré sme preberali posledné dni. Nebojte sa, nezaberie Vám to veľa času. Stačí, ak im budete venovať 10-15 minút denne a úplne v pokoji to zvládnete.

Zadania si nemusíte vytlačiť, všetko pekne riešte do zošita. Sú tu úlohy na premenu jednotiek dĺžky, výpočet obvodu trojuholníka, štvorca a obdĺžnika, pri ktorých nezabúdajte na zápis a úlohy na premenu jednotiek obsahu. Sústreďte sa a precvičujte svoje mozgové závitky. Úlohy si vždy viackrát prečítajte, poriadne porozmýšľajte a určite potom nájdete to správne riešenie. Oddychujte, zabávajte sa, čítajte, venujte sa svojim záľubám doma a medzitým si nájdite čas aj na učenie. Teším sa na Vás! Želám Vám veľa zdravička!

Časť 1 – Premena jednotiek dĺžky

1. Doplň správnu hodnotu:

96 cm = m	1,08 m = dm
4,18 m = dm	2370 cm = m
0,625 dm = mm	13,1 dm = mm
54,9 cm = mm	1,45 km = m
7,3 m = mm	89 mm = dm
18,5 mm = m	2,57 cm = m
128 cm = m	1 034 m = km
64,2 mm = dm	405,8 mm = m
17,3 dm = m	0,6 cm = dm
21 810 mm = dm	3 mm = m

2. Doplň správnu jednotku:

12 cm = 1,2	45 m = 0,045
7,5 m = 7500	7,08 m = 7 080
0,8 m = 8	6 cm = 0,06
2,6 dm = 0,26	0,2 dm = 2

9,4 cm =94

0,76 km =760

Časť 2 – Výpočet obvodu trojuholníka, štvorca a obdĺžnika

1. Záhrada má tvar obdĺžnika, ktorého strany majú rozmery 20 m a 45 m.
 - a) Koľko pletiva treba na oplotenie záhrady?
 - b) Koľko bude stáť pletivo, ak 1 m stojí 3 € ?
2. Mamička kúpila štvorcový obrus s dĺžkou jednej strany 120 cm. Na obrúbenie obrusa kúpila 5 m stuhy. Koľko stuhy jej zvýši ?
3. Záhon tvaru trojuholníka má strany 5m, 2m a 3m. Okolo celého záhona chceme vysadiť tulipány. Koľko sadeníc potrebujeme, ak na 1m môžeme vysadiť 5 tulipánov?
4. Maliari majú 80 dm pásky. Aká bude strana štvorca, ktorý vytvoria pomocou tejto pásky?
5. Pozemok tvaru obdĺžnika s rozmermi 150 m a 220 m treba oplotiť. Koľko m pletiva treba, ak vynecháme 4 m na bránu?
6. Štvorcový záhon má obvod 800 cm. Po jeho obvode treba poukladať ozdobné dielce. Môžeme použiť dielce s dĺžkou 3 m, ak z nich nesmieme odpíliť?

Praktické úlohy

1. Odmeraj strany zošita z matematiky a vypočítaj obvod zošita. Ako sa zmení obvod, ak zošit otvoriš?
2. Máme lano dlhé 20 m. Aké geometrické útvary a s akými rozmermi môžeme vytvoriť, ak lano použijeme na vyznačenie obvodu geometrického útvaru.

Časť 3 – Premena jednotiek obsahu

0,6 dm ² = mm ²	mm ²	456 a =	m ²	0, 543 543 m ² =	
134 dm ² =	cm ²	8,9 mm ² =	cm ²	0,567 dm ² =	mm ²
7,432 m ² =	cm ²	3,45 m ² =	a	765,1 ha =	m ²
8,2 km ² =	m ²	654 mm ² =	dm ²	2 340 cm ² =	dm ²
4,898 cm ² =	mm ²	0,675 dm ² =	m ²	75,89 a =	m ²
37,12 cm ² =	m ²	86 ha =	km ²	65,34 m ² =	cm ²
6 789 mm ² =	dm ²	0,6 m ² =	dm ²	75,34 a =	ha
0,234 cm ² =	mm ²	97 345 m ² =	ha	42 132 m ² =	a

10,65 dm ² =	m ²	5,234 cm ² =	mm ²	0,132 6 dm ² =	mm ²
4,563 ha =	m ²	34 569 mm ² =	m ²	924 cm ² =	m ²
0,3 m ² =	cm ²	9,53 cm ² =	m ²	5,1 km ² =	a
0,587 dm ² =	a	81,6 m ² =	ha	3,987 dm ² =	mm ²
6,9 km ² =	ha	0,328 9 m ² =	dm ²	2,476 m ² =	cm ²
861,2 ha =	a	5,91 a =	m ²	52,093 dm ² =	m ²
5,000 4 cm ² =	mm ²	0,589 mm ² =	cm ²	88,987 cm ² =	mm ²
0,24 dm ² =	mm ²	6 432 a =	ha	14,99 m ² =	cm ²
7 km ² =	m ²	43,5 m ² =	cm ²	6 987,1mm ² =	dm ²
98 654 m ² =	ha	76,7 m ² =	a	54 dm ² =	m ²
65,65 dm ² =	a	84,5 cm ² =	m ²	7,135 m ² =	a

ANJ Mgr. Zuzana Antalová

- Doplniť si všetku gramatiku zo zadnej strany pracovného zošita
- Vypracovať si pracovne zošity a chýbajúce cvičenia z lekcie 4
- <https://elt.oup.com/student/project/level4/unit04/grammar/?cc=fr&sellLanguage=en>
- <https://elt.oup.com/student/project/level4/unit04/vocabulary/?cc=fr&sellLanguage=en>
- <https://elt.oup.com/student/project/level4/unit04/test?cc=fr&sellLanguage=en>

<https://elt.oup.com/student/project/level4/unit04/everydayenglish?cc=fr&sellLanguage=en>

ANJ Mgr.Kubrická

Student'sbook

Str.62 – 5D Mickey and Millie go camping

– prečítať text a cv.1 –odpovedať na otázky, cv.2 – napísať do zošita podľa seba koniec príbehu (aspoň5 viet)

-str.63/cv.3,4 do zošita

-str.63/5 – do zošita napísať prirovnanie s pomocou spojenia **AS.....AS** (taký....ako)

-str.64 –**Culture –Theweather in Britain** – prečítať text a urobiť cv.1,2,3

Workbook –

-urobiť cvičenia v časti 4D

-doučiť sa postupne a opakovať slovnú zásobu z celej lekcie 5

https://www.english-hilfen.de/en/exercises/adjectives_adverbs/adjectives_comparison_sentences.htm

<https://www.ego4u.com/en/cram-up/grammar/adjectives-adverbs/adjectives/exercises>

Vyučovací predmet : Fyzika

Vyučujúca : Mgr. Zlata Pavlovičová

Triedy: 6.A, 6.B, 6.C,6.D

Úlohy na obdobie : 16.3.2020 -20.3.2020

1. Vyriešiť písomne do zošita úlohy z učebnice – Fyzika pre 6. Ročník základnej školy (A4)
-str. 62 – 5. , 6., 7. úloha
2. Vyhľadať informácie a zaujímavosti o živote a práci gréckeho učenca Archimeda . Informácie spracovať formou prezentácie alebo na výkres formátu A 3

GEG

Juhozápadná Ázia

Meno:

1. Vyber 6 štátov, ktoré nájdeme v Juhozápadnej Ázii a zakrúžkuj ich:

India Turecko Cyprus Izrael Japonsko Mongolsko

Saudská Arábia Indonézia Kórejská republika Irak Irán

2. Dopln /pomôžu Ti zakrúžkované štáty/:

najväčší štát JZ Ázie je, najľudnatejší

3. Vytvor správne dvojice :

A. Arabský	1. more
B. Nafúd	2. púšť
C. Kaspické	3. polostrov
D. Mezopotámska	4. nížina
E. Kaukaz	5. pohorie
F. Cyprus	6. ostrov

4. Z poprehadzovaných písmen vytvor názvy miest v juhozápadnej Ázii a dopln ku každému mestuštát, v ktorom leží: /Pomôcka – začiatkové písmeno je podčiarknuté/

SITNUALB - KEMKA -
 ÁRTHENE - RAKAAN -
 RMELAJEUZ -

4. Doplně vety:

V juhozápadnej Ázii nájdeme prielivy Bospor a

V oblasti sú obrovské zásoby ropy a

V oblasti vznikli 3 svetové náboženstvá – judaizmus, kresťanstvo a

5. Zastavme sa teraz pri hospodárstve oblasti. V každej vete vyber správnu odpoveď./nie pospájať/

Medzi bohaté štáty oblasti patrí	- Turecko / Irán.
Oblasť sa nazývala	- Úrodný polmesiac / Úrodný polostrov.
V Izraeli je rozšírený	- budhizmus / judaizmus .

Medzi známe rekreačné strediská oblasti patrí - Dubaj / Káhira.

6. Najznámejšou krajinou oblasti je Turecko. Vyberte pojmy, ktoré súvisia s touto krajinou – je ich 5:
chróm, Malá Ázia, ropa, Istanbul, Arabský polostrov, Mekka, ryža, Eufrat, Ankara

7. Na akom polostrove leží Turecko?

8. V Turecku sa pestuje
chová

9. Ktoré mesto leží na dvoch svetadieloch?

10. Posvätné mesto moslimov....., sa nachádza v štáte.....

11. Z čoho pramení veľké bohatstvo štátov ležiacich pri Perzskom zálive?
.....

12. V ktorom štáte leží mesto Dubaj?.....Napíš hlavné mesto tohto štátu
.....

13. Napíš mesto troch náboženstiev....., ktoré sú to a najvýznamnejšia
stavba.....
.....
.....

14. Ostrov Cyprus je rozdelený naa.....

12. V Iraku sa nachádzajú 2 historické oblasti,.....

Na mape lokalizujte Turecko, Irak, Irán, Izrael, Saudskú Arábiu, Katar a Sýriu.

Prezentácie k danej téme si nájdite na Alfovi!

Sťahovanie národov a rozpad Rímskej ríše (str.48)

Dejepis : 6.C

18.3.2020

Od roku 375 n.l začali na Rímsku hranicu(Limes Romanus) útočiť ďalšie barbarské kmene : Húni, neskoršie Germánske kmene (Vizigóti, Ostrogóti, Vandali a iní). Útoky barbarských kmeňov prinútili cisára Theodósia v roku 395 n.l. rozdeliť Rímsku ríšu medzi svojich dvoch synov na :

Západorímsku ríšu (požívala sa latinčina)- hl. mesto Rím

Východorímsku ríšu (používala gréčtinu)-hl. mesto Konštantinopol

Západorímska ríša úplne zanikla v roku 476 n.l. (pod útokmi Vizigótov, zničili a podpálili mesto Rím)

Východorímska ríša pretrvala až do 15.storočia, premenovala sa na Byzantskú ríšu. Neskôr Byzantskú ríšu napadli Turci a zničili ju. Hlavné mesto Konštantinopol premenovali na Istanbul. Túto svoju ríšu nazvali Turci – Osmanskou ríšou .

BIO

Dátum 16.3.

Iné huby a lišajníky

Zmiešaj cukor s mliekom a trochou droždia. Pridaj múku, vypracuj cesto a daj na teplé miesto. Pozoruj a vysvetli svoje zistenie.

Kvasinky:

- jednobunkové huby
- rozmnožujú sa pučaním
- energiu získavajú rozkladom organických látok
- bunku kvasinky tvoria organely:
 - jadro
 - bunková stena
 - cytoplazmatická membrána
 - vakuola
 - mitochondrie

Porozmýšľaj aký význam majú pre človeka kvasinky

Plesne:

- mnohobunkové huby bez plodníc
- telo plesne tvorí:
 - podhubie
 - výtrusnica (výtrusy)

Aké pozitívne a aké negatívne plesne poznáš?

Ako by sme sa mali brániť pred negatívnymi plesňami?

Lišajníky:

Telo sa skladá z:

- hubového vlákna, ktoré nasáva vodu
- jednobunkových rias, ktoré fotosyntetizujú a tým vytvárajú organické látky, ktoré potrebujú huby na výživu
 - spolunažívanie huby a riasy sa nazýva SYMBIÓZA
 - najčastejšie sa lišajníky rozmnožujú nepohlavne odlomenými časťami tela

Bonusová úloha

Lišajníky

sú z pohľadu niektorých vedcov fylogeneticky pomerne mladé organizmy. Vychádza sa pritom z toho, že sa nenašli ich staršie fosílné nálezy. Niektoré druhy musia byť veľmi staré, lebo v súčasnosti sa vyskytujú na vzdialených miestach (napr. pl'uzgierka islandská (*Cetraria islandica*) sa vyskytuje na severnom póle, v tropických horách, a aj na južnom póle). Rozšírenie niektorých druhov dokonca naznačuje, že sa v minulosti museli na Zemi objaviť ešte pred rozpadom Gondwany.

Predpokladá sa, že vo svete sa nachádza približne 20 000 druhov lišajníkov. Na Slovensku je ich známych zhruba 1500.

Lišajníky osídľujú extrémne stanovištia a sú dôležitým zdrojom výživy pre živočíchy (hlavne soby). Neznášajú však znečistené prostredie, a preto sú prirodzenými bioindikátormi čistoty životného prostredia. Na Slovensku vplyvom znečistenia vyhynulo už asi 40% druhov, ostatné sú ohrozené. V prírode hrajú lišajníky dôležitú úlohu v prirodzených ekosystémoch, lebo tvorbou rôznych organických kyselín narúšajú skalný podklad a začínajú proces tvorby pôdy. V minulosti, ale aj v súčasnosti sa využívali ako súčasť potravín, používajú sa ako farbivo, palivo, liečivo, dekoratívny materiál, súčasť parfumov. Niektoré dokážu

zneškodniť toxické ťažké kovy, testujú sa pri hľadaní prostriedkov na liečenie nádorových ochorení.

Odpovedz na otázky:

1. Aké využitie majú lišajníky?
2. Približne koľko percent lišajníkov je ohrozených?
3. V čom spočíva dôležitá úloha lišajníkov ?
4. Prečo vedci predpokladajú, že lišajníky sú staré organizmy?
5. Ktoré kontinenty zahŕňajú Gondwanu?

Dátum: 19.3.

droždie, klobúk, kvasinka, lupene, pečiarika, plávka, prsteň, pučanie, rúrky, rýdzik, symbióza, závoj

A	K	V	Á	L	P	N	R	A
P	V	L	E	Z	M	A	Ý	K
R	A	J	O	V	Á	Z	D	R
S	S	Y	M	B	I	Ó	Z	A
T	I	Y	K	R	Ú	R	I	I
E	N	E	P	U	L	K	K	Č
Ň	K	D	R	O	Ž	D	I	E
R	A	E	I	N	A	Č	U	P

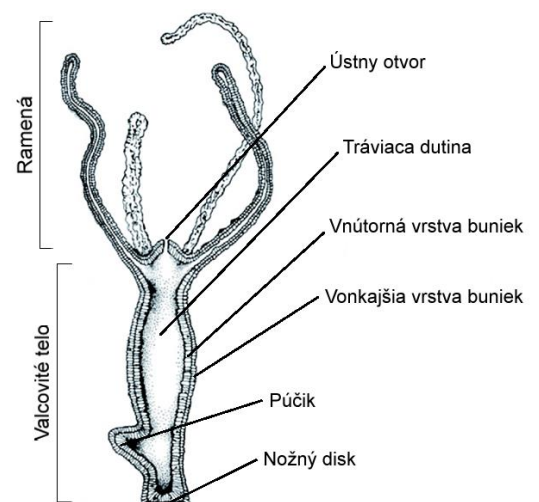
Mnohobunkový sladkovodný živočích - hnedý.

Príhlivce = vodné bezstavovce, na ramenách majú príhlivé bunky na lovenie koristi.

Nezmar <https://www.youtube.com/watch?v=33IlgbVqOhU>

- mnohobunkový sladkovodný živočích
- Žije prisadnuto - je prichytený **nožným diskom**
- Má **4 až 6 ramien** - na nich **príhlivé bunky**, ktorými ochromí korisť
- Má **schopnosť regenerácie** = obnova stratenej alebo poškodenej časti tela
- Je **obojpohlavný** živočích = 1 jedinec tvorí spermie aj vajíčka

- Potravou sú drobné vodné živočíchy - planktón
- **Ústny otvor**, ktorý slúži aj ako **vyvrhovací**
- má **rozptýlenú nervovú sústavu**
- Dýcha **celým povrchom tela**
- **Rozmnožovanie**: nepohlavné - pučanie, pohlavné - vajíčka a spermie

Dátum 23.3. -26.3.

VNÚTORNÉ PARAZITY - PLOSKAVCE A HLÍSTOVCE

Ploskavce

Pásomnica

- **v tenkom čreve** človeka
- **Hlavičkou s prísavkami** sa prichytí na stenu čreva a postupne jej dorastajú **články**
- **Obojpohlavná**
- Potravu prijíma celým povrchom tela
- Vajíčka sa dostanú potravou do tela ošipaných alebo hovädzieho dobytku. Vytvorí sa larva, ktorá sa dostane do svalov. Z nej vznikne **uhor**. Pri **nedostatočnej tepelnej úprave** mäsa sa nám môže dostať do tela.

Hlístovce

Hlísta detská

- Parazituje **v tenkom čreve** človeka
- Má ústny a análny otvor
- **Oddelené pohlavie**
- Samček sa líši od samičky = **pohlavná dvojtvarosť**

Mrl'a ľudská

- Parazituje **v hrubom čreve** človeka
- **Oddelené pohlavie**
- Vajíčka spôsobujú svrbenie v oblasti konečníka

Vytvor plagát so základnými hygienickými pravidlami

Zisti informácie o možnostiach prevencie pred cudzokrajnými vnútornými parazitmi

TECH

6.C - finančná gramotnosť, rodinný rozpočet

TSV

<https://www.youtube.com/watch?v=00SvNIntK-E>

<https://www.youtube.com/watch?v=Fvflv6270JO>

ETV

ETV pre 6.A,B,C,D

Téma: **Vzor, model, idol, ideál**

Úloha č.1: Jednou vetou napíš čo je vzor, model, idol, ideál.

Úloha č.2: Napíš, kto je tvoj vzor, idol....prečo?, napíš o ňom, nej krátky popis.

Práca na jednu hodinu.

VYV pre triedy 6.A,B,C,D

Vyrobiť veľkonočnú pohľadnicu.

Formát výkresu A4, zložiť na polovicu. (môže byť aj farebný **výkres**)

Technika - mozaika + dokresliť fixkami, pastelkami. (pestré jarné farby !!!!!)

Motív - veľkonočný - maľované vajíčka, kuriatka, kvietky, trávica, zajačik.....

Práca na dve hodiny.

NBV

Práca pre žiakov – samoštúdium.

Erik Zmetek

Náboženstvo: 2A/2D, 4D, 4B, 5B, 5C, 6A, 6B, 6C, 7A/B/C/D, 8D, 9A/C

Keďže nechcem žiakov zavalit prehnaným množstvom teórie, preto v tomto čase odporúčam krátku modlitbu, ktorú sa modlili ľudia v 18. storočí pre odvrátenie moru. Žiaci sa môžu pripojiť k výzve otca biskupa

Viliama Judáka a spoločne sa doma s rodinou pomodliť.

Modlitba

Ľudu, ktorú sa modlil v 18.storočí v čase moru.

Spravodlivý a milosrdný Pane a Bože náš, tvoje činy sú všetky správne.

Ty nechceš smrť hriešnika, ale aby sa obrátil a žil.

Zhrešili sme a svojimi nepravosťami sme ťa pohli k hnevu.

Milostivý Bože, odpusť nám, a neodplácaj nám podľa našich nepravostí.

Tolkokrát si ukázal svoje milosrdenstvo tým, ktorí ťa prosia o zmilovanie.

Na prihovor nášho veľkého svätca, Andreja-Svorada,

si popravenému zločincovi pre tvoje zľutovanie prinavrátil život,

keď pred svojou smrťou oľutoval svoje hriechy.

Znemením svätého križa Andrej- Svorad ho priviedol medzi živých.

Na jeho orodovanie, zľutuj sa nad nami

a odvráť od nás svoju trestajúcu pravicu.

Osviet' lekárov, aby túto chorobu dobre spoznali a požehnaj ľudstvu lieky,

aby chorým pomáhali.

Ak však chceš, aby táto choroba ešte trvala,

prijmeme tvoju svätú vôľu s oddanosťou.

Len o to ťa prosíme, nedaj žiadnemu zomrieť nepripravene a v hriechu.

Daj, aby nám toto telesné zlo slúžilo na spásu našich duší.

Panna Sedembolestná, Matka naša, patrónka nášho ľudu, oroduj za nás,

za náš národ a za celé ľudstvo, aby aj tvoje bolesti,

ktoré si so svojim Synom pretrpela, pomohli k našej záchrane.

Amen.